

**Міністерство освіти і науки України  
Рівненський державний гуманітарний університет**

**«ЗАТВЕРДЖЕНО»**

Ректор Рівненського державного  
гуманітарного університету  
проф. Р.М. Постолюк

« 27 » лютого 2020 р.



**ПОЛОЖЕННЯ**

**про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук  
у Рівненському державному гуманітарному університеті**

**«СХВАЛЕНО»**

Вченою радою РДГУ

протокол № 2 від « 27 » лютого 2020 р.

**Рівне - 2020**

## 1. Загальні положення

1. Це Положення визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук (далі - здобувачі) у Рівненському державному гуманітарному університеті (далі - університет) і є обов'язковим до виконання.

Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук в університеті здійснюється відповідно до нормативних документів: Конституції України, Закону України «Про вищу освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII; «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів №283 від 03.04.2019 р.

2. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук в університеті здійснюється: в докторантурі університету за очною (денною) формою навчання; шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту.

3. Підготовка осіб в докторантурі університету здійснюється: за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням); за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав вищий навчальний заклад на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії).

4. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності докторантури в університеті здійснює вчена рада.

Для врегулювання відносин між докторантом та університетом укладається договір.

5. Вступ до докторантури університету відбувається на конкурсній основі відповідно до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261, Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів, затверджених Міністерством освіти і науки України, та Правил прийому до Рівненського державного гуманітарного університету на відповідний рік.

Правила прийому до докторантури університету затверджує вчена рада університету на основі Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів та в установлені строки оприлюднює їх на офіційному вебсайті університету.

6. Правила прийому до докторантури університету діють протягом відповідного навчального року і визначають порядок, перелік і строки подання документів для вступу до докторантури університету.

7. Нормативний строк підготовки доктора наук в докторантурі університету становить два роки.

8. Підготовка в докторантурі передбачає виконання особою відповідної наукової програми університету за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою наукової програми докторантури є підготовка та публікація наукових статей.

9. Докторанти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання і використовується для оцінювання успішності роботи докторанта. Індивідуальний план наукової роботи погоджується здобувачем з його науковим керівником (консультантом) та затверджується вченою радою відповідного факультету протягом двох місяців з дня зарахування здобувача.

Порушення строків виконання індивідуальних планів роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою університету рішення про відрахування докторанта.

Особа, яка раніше навчалася в докторантурі за державним замовленням, має право на повторний вступ до докторантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

10. Підготовка в докторантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Здобувачі мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.

11. Докторант, який захистився до закінчення строку підготовки в докторантурі, має право за власним вибором:

отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті закладу вищої освіти (наукової установи) на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрахованим з докторантури;

отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в докторантурі.

## **2. Права та обов'язки докторантів**

12. Докторанти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту». З метою належного проведення наукових досліджень докторанти також мають право на:

вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної в університеті, бібліотеках і державних архівах України;

отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника - на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення вченою радою університету двох керівників;

безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;

академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183);

академічну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до законодавства;

вибір спеціалізованої вченої ради, де буде здійснюватись публічний захист наукових досягнень здобувача.

13. Докторанти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені ст. 53 Закону України «Про вищу освіту». З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень докторанти також зобов'язані:

дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії);

виконувати індивідуальний план наукової роботи та щорічно звітувати про хід його виконання;

подати до спеціалізованої вченої ради свої наукові досягнення у вигляді дисертації.

14. Докторанти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

## **3. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук у докторантурі**

15. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки публікацій до захисту для здобуття ступеня доктора наук особа має право вступити до докторантури РДГУ.

Протягом строку перебування в докторантурі докторант повинен подати до постійно діючої спеціалізованої вченої ради результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується МОН.

Здобувач ступеня доктора наук у дисертації (монографії, науковій доповіді за сукупністю статей) повинен представити узагальнення проведених самостійно оригінальних досліджень з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення.

Перебування в докторантурі не є обов'язковою умовою для подання наукових досягнень до спеціалізованої вченої ради та подальшого їх публічного захисту для здобуття ступеня доктора наук.

16. Докторантура з відповідної спеціальності відкривається за рішенням вченої ради, що затверджується наказом ректора РДГУ, за умови наявності трьох штатних працівників - докторів наук, які мають наукову кваліфікацію, що відповідає цій спеціальності, та ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з відповідної спеціальності.

Кваліфікація особи, що відповідає спеціальності, з якої відкрито докторантуру, визначається за такими критеріями:

наявність у особи документа про присудження ступеня доктора наук з відповідної галузі знань (науки) та/або спеціальності або присвоєння вченого звання професора за відповідною кафедрою (спеціальністю);

наявність за останні п'ять років не менше п'яти наукових публікацій, до яких зараховуються:

- не менше однієї статті у періодичному виданні, включеному до наукометричних баз даних Scopus або Web of Science Core Collection;

- статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України;

- монографії або їх розділи;

- не більше двох патентів на винахід;

участь у:

- підготовці наукових кадрів, що підтверджується видачею здобувачеві документа про присудження відповідного наукового ступеня;

- міжнародних наукових проектах або залучення до міжнародної експертизи;

- атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена спеціалізованої вченої ради, або члена експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій.

Наявність підстав для відкриття докторантури перевіряється державним (регіональним) замовником під час проведення конкурсу на розміщення державного (регіонального) замовлення.

17. Прийом до докторантури або надання творчої відпустки здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною спеціальністю відповідно до встановлених вимог.

До докторантури приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії, наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

18. Для вступу до докторантури вступник не менше ніж за два місяці до вступу подає кафедрі розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників кафедра заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд вченої ради РДГУ.

Перелік та строк подання документів, необхідних для вступу до докторантури визначається в правилах прийому до РДГУ. Перелік повинен включати, зокрема:

письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науково-педагогічним або науковим працівником РДГУ, із згодою бути науковим консультантом в разі його вступу до докторантури;

копію диплома доктора філософії або кандидата наук.

Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, що виданий іноземним закладом вищої освіти, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення вченої ради щодо зарахування такого вступника в докторантуру вчена рада одночасно приймає рішення про визнання його диплома. У разі відмови вчена рада надає вступнику об'рунтоване пояснення причин такої відмови.

19. Прийом до докторантури здійснюється з урахуванням положень його статуту, зареєстрованого в установленому законодавством порядку.

20. Вчена рада в місячний строк розглядає висновки кафедри щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників РДГУ із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення вченої ради затверджується і оформляється наказом ректора.

На здійснення наукового консультування відводиться щороку 50 академічних годин навантаження на одного докторанта. Науковий консультант може здійснювати підготовку лише одного докторанта.

21. Атестація докторанта здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності, яка функціонує у РДГУ, до якого зарахований докторант. Якщо у РДГУ, не функціонує спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності, атестацію докторанта може здійснювати постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності іншого закладу вищої освіти (наукової установи) за клопотанням ректора РДГУ, що здійснював підготовку здобувача вищої освіти ступеня доктора наук, або за заявою докторанта.

#### **4. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту**

22. Здобувач ступеня доктора наук, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту у вигляді дисертації (монографії, наукової доповіді за сукупністю статей), повинен:

мати ступінь доктора філософії (кандидата наук);

представити наукові досягнення з узагальненням проведених самостійно оригінальних досліджень з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення;

мати опубліковані праці за темою наукових досягнень у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях.

23. Атестація здобувача ступеня доктора наук, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту, може здійснюватись постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності, яка функціонує у РДГУ.